

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Jana Kratochvíla a Štěpána Výborného ve věci

žalobkyně

ÚSOVSKO AGRO s.r.o., IČ: 25398849
sídlem Klopina 33,
zastoupená advokátkou JUDr. Sylvíí Sobolovou, Ph.D,
sídlem Jugmannova 24, Praha 1

proti
žalovanému

Ministerstvo zemědělství
sídlem Těšnov 17, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 11. 7. 2019, č. j. 18346/2019-MZE-11181,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Rekapitulace předchozího řízení a obsah správního spisu

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí ministra zemědělství (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byl zamítnut rozklad žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva zemědělství (dále jen „správní orgán“) ze dne 14. 1. 2019, č. j. 67027/2018-MZE-17222 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byly žalobkyni dle § 15

odst. 1 písm. c) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (dále jen „rozpočtová pravidla“), odejmuty dotace reg. č. 1638/2017-17220Le ve výši 4 492 800 Kč a reg. č. 191/2017-17220Le ve výši 236 800 Kč.

2. Z předloženého správního spisu soud zjistil následující pro své rozhodnutí podstatné skutečnosti.
3. Žalobkyni byly poskytnuty dotace v rámci dotačních programů 1.R „Podpora restrukturalizace ovocných sadů“ a 1.I „Podpora vybudování kapkové závlahy“. Jednalo se o dotaci ve výši 4 492 800 Kč dle rozhodnutí reg. č. 1638/2017-17220Le ze dne 15. 12. 2017 a dotaci ve výši 236 800 Kč dle rozhodnutí reg. č. 191/2017-17220Le ze dne 8. 12. 2017 (dále jen „rozhodnutí o poskytnutí dotace“).
4. Správní orgán zahájil dne 7. 11. 2018 řízení o odnětí dotace, protože při kontrole zjistil, že dotace neměla být vůbec vyplacena. Žalobkyně ve vyjádření ze dne 19. 11. 2018 uvedla, že při zpracování žádosti postupovala v souladu s dotačními pravidly programů 1.R a 1.I, což bylo správním orgánem potvrzeno v rozhodnutích o poskytnutí dotace.
5. Správní orgán vydal dne 14. 1. 2019 prvostupňové rozhodnutí, kterým rozhodl o odnětí daných dotací. Důvodem odnětí bylo poskytnutí podpory v rozporu se „Zásadami, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro rok 2017 na základě § 1, § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství (dále jen „zákon o zemědělství“ a „zásady“),“ jež byly vydány správním orgánem pod č. j. 42202/2016-MZE-17251. Správní orgán měl za to, že vyplacená podpora měla povahu veřejné podpory dle čl. 107 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“), kterou bylo možné poskytnout pouze mikropodnikům nebo malým a středním podnikům dle čl. 1 odst. 1 písm. a) ve spojení s čl. 14 nařízení Komise č. 702/2014 (dále jen „nařízení“).
6. Dle správního orgánu nesplňovala žalobkyně podmínky stanovené nařízením. Správní orgán zjistil z obchodního rejstříku, že žalobkyně byla tzv. propojeným podnikem ve smyslu čl. 3 odst. 3 přílohy č. 1 nařízení se společností ÚSOVSKO a.s., protože tato společnost žalobkyni v rozhodné době vlastnila. Průměrný přepočtený počet zaměstnanců žalobkyně v rozhodném období byl 267, v případě společnosti ÚSOVSKO a.s. pak 856. Součet jejich zaměstnanců překročil 250, pročež bylo na žalobkyně nutné nahlížet dle čl. 2 bodu 26 nařízení ve spojení s čl. 2 a 3 přílohy č. 1 tohoto nařízení jako na tzv. velký podnik.
7. Žalobkyně podala proti prvostupňovému rozhodnutí rozklad. Žalobkyně v něm upozornila, že nezastírala velikost svého podniku, což plyne z kolonky č. 31 žádostí o dotaci a z přiložených čestných prohlášení. Žalobkyně poté odkázala na odst. 1 písm. a) až e) části A zásad (obecné podmínky) a na část B zásad (dotační programy), body 1.R a 1.I, a na čl. 14 nařízení, a dodala, že z žádného z těchto ustanovení nevyplývá, že by příjemcem dotací měly být jen mikropodniky, nebo malé a střední podniky. Žalobkyně tvrdila, že byla v důsledku rozhodnutí o poskytnutí dotace v dobré víře ve splnění podmínek pro poskytnutí dotace. Žalobkyně byla přesvědčena o tom, že dle § 15 odst. 3 rozpočtových pravidel nemělo být prvostupňové rozhodnutí vůbec vydáno.
8. Ministr zemědělství vydal dne 11. 7. 2019 napadené rozhodnutí, kterým rozklad žalobkyně zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Ministr uvedl, že SFEU je mezinárodní smlouvou mající přednost před zákonem dle čl. 10 Ústavy. Dotace mají charakter státní podpory dle čl. 107 a 108 SFEU, proto se tato pravidla použijí vždy, bez ohledu na to, zda na ně výslovně odkazuje zákon o zemědělství nebo zásady vydané dle § 2d zákona o zemědělství.
9. Z čl. 107 odst. 1 SFEU vyplývá, že státní podpory jsou obecně zakázány, s výjimkou případů výslovného povolení. Podpory slučitelné s vnitřním trhem EU jsou vymezeny mj. v nařízení, které v čl. 14 stanoví, že podpora na investice do hmotného nebo nehmotného majetku v zemědělských podnicích, která souvisí se zemědělskou prvovýrobou, je slučitelná s vnitřním trhem, pokud splňuje podmínky dle kapitoly I nařízení. Z ustanovení čl. 1 odst. 1 písm. a) kapitoly I nařízení plyne, že nařízení upravuje podporu ve prospěch mikropodniků, malých a

středních podniků působících v oblasti zemědělské prvovýroby. To znamená, že podpora velkého podniku je neslučitelná s vnitřním trhem. Ministr doplnil, že vyloučení dotace pro velké podniky lze dovodit i z čl. 8 písm. g) části A zásad a z odkazu na čl. 14 nařízení, jenž je obsažen ve vymezení předmětu dotace.

10. Ministr konstatoval, že z § 15 odst. 3 rozpočtových pravidel nevyplývá nemožnost rozhodnout samostatně o odnětí dotace. Poskytovatel dotace naopak musí při splnění podmínek § 15 odst. 1 rozpočtových pravidel o odnětí dotace rozhodnout.
11. Dobrou víru žalobkyně nepovažoval ministr za rozhodnou, neboť § 15 odst. 1 písm. c) rozpočtových pravidel postihuje objektivní stav spočívající v neoprávněném přiznání dotace, a to bez ohledu na případné zavinění žalobkyně. Ze stejného důvodu nedošlo k porušení poučovací povinnosti správním orgánem. Žalobkyni nebylo kladeno za vinu pochybení při podání žádosti ve smyslu § 15 odst. 1 písm. b) rozpočtových pravidel, při jehož posouzení by bylo podstatné určit příčinu neposkytnutí úplných údajů v žádosti o dotaci.

II.

Argumentace účastníků

12. Žalobkyně v žalobě vznesla celkem čtyři žalobní body:

1) Výrok napadeného rozhodnutí je nesrozumitelný, protože potvrzuje rozhodnutí správního orgánu ze dne 14. 1. 2019, č. j. 67027/2018-MZE-17222, sp. zn. 42VH25237/2018-17222. Toto rozhodnutí však nebylo rozkladem napadeno. Rozklad směřoval vůči rozhodnutí ze dne 16. 1. 2019, č. j. 67027/2018-MZE-17222, sp. zn. 42VH25237/2018-17222. Výrok napadeného rozhodnutí je závazný, jeho zmatečnost zakládá nepřezkoumatelnost celého rozhodnutí.

2) Dle části A zásad bylo možné dotaci poskytnout osobě, která splňovala podmínky odst. 1 a podmínky jednotlivých programů. Mezi těmito podmínkami nebyl odkaz na velikost podniku. V části B zásad, týkající se dotačních programů 1.R a 1.I, nebylo nijak blíže specifikováno, že podporu v zemědělství nemohou získat velké podniky. Subjekt dotace byl v části B zásad vymezen jako podnikatel dle § 420 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „ObčZ“), podnikající v zemědělské výrobě. Účel předmětných dotačních programů sice odkazoval na čl. 14 nařízení, avšak ani toto ustanovení nepracuje s vymezením velikosti podniků dle přílohy č. 1 nařízení. Splnění podmínek dle kapitoly I nařízení má vliv na vynětí z oznamovací povinnosti, nikoliv na vymezení příjemce dotace. Vzor žádosti o poskytnutí dotace obsahoval v bodě 31 určení velikosti podniku zkratkami M, S, V. Žalobkyně v bodě 31 žádosti ze dne 1. 6. 2017 uvedla, že je propojena v koncernu se společností ÚSOVSKO a.s. Dotační podmínky musí být dle judikatury Nejvyššího správního soudu jednoznačné a srozumitelné. Jejich nedostatek nemůže jít žalobkyni k tíži. Sám žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí přijal názor žalobkyně, že omezení žadatele na určitý typ podniku ze zásad explicitně nevyplývá.

3) Žalovaný porušil zásadu zákonnosti rozhodování a ochranu legitimního očekávání žalobkyně. Žalovaný byl ze zákona povinen poskytnout před podáním žádosti o dotace žalobkyni odbornou a poradenskou pomoc, tj. poučit ji o tom, že není oprávněným příjemcem dotace kvůli velikosti podniku. Žalovaný byl povinen posuzovat soulad žádosti o dotaci s právem EU. Pokud podporu žalovaný v rozporu s unijním právem poskytl, založil legitimní očekávání žalobkyně ve vztahu k zákonnosti svého rozhodnutí. Dobrá víra žalobkyně v zákonnost rozhodnutí o přiznání dotace byla navíc posílena tím, že žalovaný je ústředním orgánem státní správy, který zásady vydal. Následné zjištění pochybení nesmí jít k tíži žalobkyně. Je s podivem, že znalost unijního práva je při podání žádosti předpokládána na straně žalobkyně, nikoli však na straně žalovaného při posouzení žádosti.

4) Ustanovení § 15 odst. 1 písm. c) rozpočtových pravidel dává žalovanému možnost posoudit, zda řízení o odnětí dotace zahájí. Nejedná se o povinnost zahajovat řízení z moci úřední. Kromě

toho nelze dle § 15 odst. 3 rozpočtových pravidel příjemci dotace uložit vrácení dotace nebo její části, pokud již byla z účtu státního rozpočtu odeslána. Dotace 236 880 Kč byla v plné výši vyplacena dne 15. 12. 2017 a dotace 4 492 800 Kč byla vyplacena dne 20. 12. 2017. Rozhodnutí o odnětí dotace je proto ryze formálním úkonem, kterým se vykonává právo správního orgánu dotaci odejmout, nikoli povinnost žalobkyně vyplacenou dotaci vrátit.

13. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a doplnil následující. Judikatura Nejvyššího správního soudu není přílehlavá, protože souvisí s předvídatelností postupu poskytovatele dotace při jejím zpětném vymáhání, což není případ žalobkyně. Význam slova „může“ dle § 15 odst. 1 rozpočtových pravidel nelze dovozovat gramaticky, jedná se o vyjádření kompetence správního orgánu (srov. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 12. 1999, č. j. 30 Ca 145/99). Pokud by přesto šlo o možnost řízení zahájit, nejednalo by se o porušení § 15 odst. 1 rozpočtových pravidel, protože správní orgán řízení zahájil. Dále žalovaný konstatoval, že datum 14. 1. 2019, uvedené ve výroku napadeného rozhodnutí, je okamžikem vyhotovení prvostupňového rozhodnutí. V případě rozhodnutí doručeného žalobkyni šlo o stejnopis písemného vyhotovení, který obsahuje datum podpisu v prostředí elektronické spisové služby, neboť žalobkyni bylo doručováno prostřednictvím datové schránky.
14. Žalobkyně v replice navrhla provedení výslechu zaměstnanců žalobkyně, konkrétně Ing. Lukáše P. (vedoucího oddělení dotací) a Ing. Michala H. (ředitele divize sadů).

III.

Posouzení žaloby

15. Dne 28. 4. 2021 se ve věci konalo jednání před soudem, při kterém žalobkyně i žalovaný setrvali na své argumentaci z písemných podání. Na dotaz soudu účastníci uvedli, že jim není známo, že by byly vůči žalobkyni přijaty nějaké další kroky týkající se předmětných dotací, například ve smyslu navrácení již poskytnutých prostředků.
16. Městský soud v Praze na základě žaloby v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 soudního řádu správního), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 soudního řádu správního).
17. **Ad 1)** Podle § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu se vydáním rozhodnutí rozumí předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení podle § 19, popřípadě jiný úkon k jeho doručení, provádí-li je správní orgán sám.
18. Žalobkyně namítala nesrozumitelnost výroku napadeného rozhodnutí, protože žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu ze dne 14. 1. 2019, č. j. 67027/2018-MZE-17222, sp. zn. 42VH25237/2018-17222. Toto rozhodnutí však nebylo rozkladem napadeno. Rozklad směřoval vůči rozhodnutí ze dne 16. 1. 2019, č. j. 67027/2018-MZE-17222, sp. zn. 42VH25237/2018-17222.
19. Městský soud zkoumal, zdali žalovaný potvrdil správní rozhodnutí, které bylo napadeno rozkladem.
20. Rozklad založený ve správním spisu (č. l. 7) směřoval proti správnímu rozhodnutí ze dne 16. 1. 2019, č. j. 67027/2018-MZE-17222, sp. zn. 42VH25237/2018-17222. Ve výroku napadeného rozhodnutí žalovaný potvrdil rozhodnutí vymezené v rozkladu, s tím rozdílem, že jako datum rozhodnutí uvedl den 14. 1. 2019 namísto dne 16. 1. 2019. Městský soud k tomu uvádí, že se jedná pouze o formální odlišnost, která nepůsobí nesrozumitelnost napadeného rozhodnutí. Žalovaný přezkoumal a rozhodl právě o rozhodnutí, které bylo vymezeno v rozkladu, což je doloženo shodnou spisovou značkou a číslem jednacím. Rozdíl v datech je pouze zdánlivý. Je totiž nutné rozlišovat mezi vyhotovením a vydáním správního rozhodnutí. Vyhotovení

představuje okamžik vzniku správního rozhodnutí uvnitř správního orgánu, zatímco vydání je úkonem směřujícím vně správního orgánu, k doručení rozhodnutí adresátovi (§ 71 odst. 2 písm. a) správního řádu). V případě žalobkyně bylo rozhodnutí č. j. 67027/2018-MZE-17222 vyhotoveno dne 14. 1. 2019 a vydáno dne 16. 1. 2019 odesláním do datové schránky žalobkyně. Jde o jedno rozhodnutí, nikoli o dvě odlišná rozhodnutí.

21. Městský soud proto žalobní námitce nevyhověl.
22. **Ad 2)** Podle čl. 8 písm. g) části A zásad jsou dotační programy a podprogramy 1.I.a, 1.R. poskytovány v souladu s nařízením Komise (EU) č. 702/2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie podpory v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech za slučitelné s vnitřním trhem.
23. Podle čl. 14 odst. 1 nařízení je podpora na investice do hmotného nebo nehmotného majetku v zemědělských podnicích, která souvisí se zemědělskou prvovýrobou, slučitelná s vnitřním trhem ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy a je vyňata z oznamovací povinnosti podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy, pokud splňuje podmínky stanovené v odstavcích 2 až 14 tohoto článku a v kapitole I.
24. Podle čl. 1 odst. 1 písm. a) kapitoly I nařízení se toto nařízení použije na tyto kategorie podpor: podpora ve prospěch mikropodniků a malých a středních podniků (MSP) působících v odvětví zemědělství, jmenovitě v zemědělské prvovýrobě.
25. Podle čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU mohou být za slučitelné s vnitřním trhem považovány podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem.
26. Žalobkyně tvrdila, že dle části A zásad bylo možné dotaci poskytnout osobě, která splňovala podmínky odst. 1 a podmínky jednotlivých programů. Mezi těmito podmínkami nebyl odkaz na velikost podniku. V části B zásad, týkající se dotačních programů 1.R a 1.I, nebylo nijak blíže specifikováno, že podporu v zemědělství nemohou získat velké podniky. Subjekt dotace byl v části B zásad vymezen jako podnikatel dle § 420 ObčZ, podnikající v zemědělské výrobě. Účel předmětných dotačních programů sice odkazoval na čl. 14 nařízení, avšak ani toto ustanovení nepracovalo s vymezením velikosti podniků dle přílohy č. 1 nařízení. Splnění podmínek dle kapitoly I nařízení má vliv na vynětí z oznamovací povinnosti, nikoliv na vymezení příjemce dotace. Dotační podmínky musí být dle judikatury Nejvyššího správního soudu jednoznačné a srozumitelné. Jejich nedostatek nemůže jít žalobkyni k tíži.
27. Městský soud nejprve zkoumal, zda byly dané dotace omezeny pouze na mikropodniky a malé a střední podniky.
28. Ze závěrečných ustanovení části A zásad, konkrétně z čl. 8 písm. g) vyplývá vázanost programů 1.I. a 1.R. podmínkami stanovenými v nařízení. Jde o pouhé prohlášení, nařízení je aktem, který je přímo účinný, tj. bez dalšího zavazuje jak orgány veřejné moci, tak soukromé osoby. Nařízení vymezuje, které druhy zemědělské podpory jsou slučitelné s vnitřním trhem EU. Ustanovení čl. 14 odst. 1 nařízení za tímto účelem stanoví, že podpora na investice do hmotného nebo nehmotného majetku v zemědělských podnicích je slučitelná s vnitřním trhem, pokud splňuje podmínky stanovené v kapitole I nařízení. Dle čl. 1 odst. 1 písm. a) kapitoly I se nařízení vztahuje na podporu mikropodniků, malých a středních podniků působících v zemědělství. To znamená, že pouze podpora těchto podniků je souladná s vnitřním trhem.
29. Městský soud následně zjišťoval, zda takto vymezené dotační podmínky odpovídají požadavkům, které na srozumitelnost dotačních podmínek klade Nejvyšší správní soud.
30. Žalobkyně odkazovala na stávající judikaturu Nejvyššího správního soudu, neuvedla však žádné konkrétní rozhodnutí. Městský soud má za to, že žalobkyně měla na mysli rozsudek ze dne 29. 9.

2020, č. j. 3 Afs 22/2019 – 52, bod 29: „Nejvyšší správní soud upozorňuje na skutečnost, že povinností poskytovatele dotace bylo vymezit dotační podmínky jednoznačným, určitým a srozumitelným způsobem, který zajistí předvídatelnost postupu při případném zpětném vymáhání poskytnuté dotace (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2010, č. j. 1 Afs 77/2010 – 81, č. 2243/2011 Sb. NSS).“ Tento rozsudek se týká srozumitelnosti monitorovacích indikátorů zkoumaných při hodnocení, zda byla porušena rozpočtová kázeň. Závěry Nejvyššího správního soudu však lze zobecnit a vztáhnout na podmínky pro poskytnutí dotace, tedy na zásady.

Příjemce dotace je vymezen v části B zásad v rámci programů 1.I a 1.R jako podnikatel dle § 420 ObčZ podnikající v zemědělské výrobě. Potud soud souhlasí s žalobkyní, že zásady výslovně dotaci nepodmiňují velikostí podniku. Zásady je však nezbytné číst jako celek. V závěrečných ustanoveních části A, která upravuje obecné podmínky pro poskytování dotací, je v čl. 8 písm. g) uvedeno, že dotační programy jsou poskytovány v souladu s nařízením. V obou dotačních programech je navíc v předmětu dotace uvedeno, že dotace je poskytována v souladu s čl. 14 nařízení, který odkazuje na čl. 1 odst. 1 písm. a) kapitoly I stanovující požadavek na velikost podniků. Toto nepřímé vymezení subjektu dotace snižuje přehlednost dotačních podmínek a vyžaduje od žadatele četbu dalšího předpisu. Nejedná se však o vadu, která by působila nepředvídatelnost dotačního procesu ve smyslu výše citovaného rozhodnutí. Žalobkyně byla s to podmínky dotace dohledat, byť se zvýšeným úsilím. Zároveň tak jde o podmínku, která byla dostatečně určitá ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu, ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 Afs 90/2012-33, na který žalobkyně poukázala při jednání.

31. Pro úplnost městský soud uvádí, že čl. 14 odst. 1 nařízení nelze vykládat tak, že splnění podmínek se týká pouze oznamovací povinnosti. Z dikce tohoto ustanovení plyne, že podpora zemědělské prvovýroby je slučitelná s vnitřním trhem a je vyňata z oznamovací povinnosti, splňuje-li podmínky uvedené v kapitole I nařízení. To znamená, že s vnitřním trhem je ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU slučitelná pouze podpora mikropodniků, malých a středních podniků dle čl. 1 odst. 1 písm. a) kapitoly I nařízení.
32. Městský soud proto názoru žalobkyně nepřisvědčil.
33. **Ad 3-4)** Podle § 2 odst. 3 správního řádu šetří správní orgán práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy osob, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká, a může zasahovat do těchto práv jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu.
34. Podle § 2d odst. 2 zákona o zemědělství Fond provádí programy na základě ministerstvem vydaných zásad.
35. Podle § 3 odst. 1 zákona o zemědělství poskytuje příslušný orgán před podáním žádosti žadatelům o dotace odbornou a poradenskou pomoc.
36. Podle § 15 odst. 1 písm. c) rozpočtových pravidel může být řízení o odnětí dotace nebo návratné finanční výpomoci zahájeno, došlo-li po vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci ke zjištění, že rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci bylo vydáno v rozporu se zákonem nebo právem Evropské unie.
37. Podle § 15 odst. 3 rozpočtových pravidel bylo-li rozhodnuto o odnětí dotace nebo návratné finanční výpomoci z důvodů uvedených v odstavci 1 písm. a) a c), není možné uložit vrácení dotace nebo její části nebo předčasné vrácení návratné finanční výpomoci nebo její části, která již byla příjemci z účtu státního rozpočtu odeslána.
38. Podle § 2 soudního řádu správního ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.
39. Městský soud spojil třetí a čtvrtý žalobní bod pro jejich úzké obsahové sepjetí.

40. Žalobkyně měla za to, že žalovaný porušil zásadu zákonnosti rozhodování a ochranu legitimního očekávání. Žalovaný byl ze zákona povinen poskytnout před podáním žádosti o dotace žalobkyni odbornou a poradenskou pomoc, tj. poučit ji o tom, že není oprávněným příjemcem dotace kvůli velikosti podniku. Žalovaný byl povinen posuzovat soulad žádosti o dotaci s právem EU. Pokud podporu žalovaný v rozporu s unijním právem poskytl, založil legitimní očekávání žalobkyně v zákonnost svého rozhodnutí. Dobrá víra žalobkyně v zákonnost rozhodnutí o přiznání dotace byla navíc posílena tím, že žalovaný je ústředním orgánem státní správy, který zásady vydal. Následné zjištění pochybení nesmí jít k tíži žalobkyně. Ustanovení § 15 odst. 1 písm. c) rozpočtových pravidel dává žalovanému možnost posoudit, zda řízení o odnětí dotace zahájí. Nejedná se o povinnost zahajovat řízení z moci úřední. Kromě toho nelze dle § 15 odst. 3 rozpočtových pravidel příjemci dotace uložit vrácení dotace nebo její části, pokud již byla z účtu státního rozpočtu odeslána.
41. Mezi účastníky soudního řízení je sporné, zda žalovaný postupoval v rozporu s obecnými zásadami činnosti správních orgánů, když rozhodl o odnětí dotace. Městský soud proto nejprve posuzoval, zda žalobkyně byla v dobré víře dle § 2 odst. 3 správního řádu, a následně zkoumal, zda žalovaný do legitimního očekávání žalobkyně zasáhl.
42. Žalovaný vydal dvě rozhodnutí o poskytnutí dotace, kterými vyhověl žádostem žalobkyně o dotace v rámci programů 1.R a 1.I. Žalobkyně se mohla důvodně spolehnout na zákonnost těchto rozhodnutí, protože žalovaný je orgánem, který dle § 2d odst. 2 zákona o zemědělství vydal zásady, tj. byl důkladně obeznámen s jejich obsahem. Žalovaný byl též dle § 3 odst. 1 *in fine* zákona o zemědělství povinen žalobkyni upozornit na to, že nesplňovala podmínky pro poskytnutí dotace. Žalovaný žalobkyni nevyrozuměl. Žalobkyně navíc nezasílala, že byla velkým podnikem, protože v obou žádostech o dotaci uvedla v kolonce č. 31 velikost podniku „V“ a v čestném prohlášení uvedla, že ÚSOVSKO a.s. je společníkem žalobkyně majícím podíl 100 %. Žalovaný tedy věděl, že žalobkyně nebyla mikropodnikem, ani malým či středním podnikem ve smyslu čl. 1 odst. 1 písm. a) kapitoly I nařízení, a přesto rozhodl o přiznání dotace.
43. Následně však po kontrole žalovaný napadeným rozhodnutím rozhodl o odnětí dotace dle § 15 odst. 1 písm. c) rozpočtových pravidel pro rozpor s právem EU. Pro posouzení této žalobní námitky je však zásadní, že toto rozhodnutí nezaložilo povinnost vyplacené dotace vrátit. Dotace byly žalobkyni již v plné výši vyplaceny na bankovní účet, což je doloženo výpisem z účtu příloženým k žalobě (15. 12. 2017 částka 236 880 Kč, 20. 12. 2017 částka 4 492 800 Kč). V takovém případě lze sice rozhodnout o odnětí dotace, avšak po žalobkyni nelze dle § 15 odst. 3 rozpočtových pravidel žádat vrácení vyplacené dotace.
44. Městský soud je přesvědčen, že dobrá víra žalobkyně v zákonné poskytnutí dotace, jakož i ochrana jejího vlastnického práva dle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod napadeným rozhodnutím nebyla dotčena. Napadené rozhodnutí nijak nemění právní postavení žalobkyně, a jako takové nezasahuje do jejího ústavně zaručeného práva na ochranu majetku. Námitky o rozporu se zásadou legitimního očekávání jako majetkového práva bude žalobkyně moci uplatnit v případném řízení, jehož předmětem bude vrácení již poskytnutých prostředků. Napadené rozhodnutí se však vrácení již poskytnutých prostředků přímo netýká.
45. Městský soud pro úplnost dodává, že žalovaný nepochybil, když napadené rozhodnutí vydal. Žalovaný shledal rozpor rozhodnutí o poskytnutí dotace s právem EU, čímž byla naplněna hypotéza (předpoklad) § 15 odst. 1 písm. c) rozpočtových pravidel. V důsledku naplnění hypotézy byl žalovaný oprávněn rozhodnout o odnětí. Slovo „může“ dle § 15 odst. 1 rozpočtových pravidel zakládá kompetenci správního orgánu zahájit řízení o odnětí. Nejedná se o zakotvení volného uvážení. Žalovaný byl povinen řízení o odnětí dotace zahájit (shodně rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 12. 1999, č. j. 30 Ca 145/99). Ustanovení § 15 odst. 3 rozpočtových pravidel navíc předpokládá situaci, kdy správní orgán rozhodne o odnětí

dotace kvůli rozporu jejího poskytnutí s právem EU, ale nebude moci uložit vrácení dotace, která již byla vyplacena na účet příjemce.

46. Městský soud rozhodl, že napadeným rozhodnutím nebylo zasaženo do majetkových práv žalobkyně, protože poskytnuté dotace byly žalobkyni již vyplaceny a z napadeného rozhodnutí nijak nevyplývá povinnost žalobkyně dotaci vrátit. Právní následky rozhodnutí o poskytnutí dotací tak stále trvají.
47. Městský soud nedoplnil dokazování dle § 77 odst. 2 soudního řádu správního o výslechy svědků navržených žalobkyní, protože žalobkyně neuvedla, které skutečnosti by tito svědci měli svými výpověďmi prokázat.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

48. Městský soud tedy z výše uvedených důvodů neshledal žalobu důvodnou. Zároveň neshledal v napadeném rozhodnutí vady, ke kterým má povinnost přihlížet z úřední povinnosti, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního zamítl.
49. Žalobkyně nebyla ve sporu úspěšná a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Soud tedy ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 soudního řádu správního rozhodl, že žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 28. dubna 2021

JUDr. Karla Cháberová v. r.
předsedkyně senátu